

MAGYAR POLGÁR

POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
Egész évre 16 frt. —
Félévre 8 frt. —
Évnyelvre 4 frt. —
Egy óra 1 frt 50.

HIRDETÉSI DIJAK:
Ötöd: hasábolított garmondor, vagy tördelésnek ára 6 kr.
NAGY HIRDETÉSNEK KEDVEZMÉNYEK.
Minden hirdetés után 50 kr. költségű külön számolatok.
NYILTART:
Soroként, vagy annak helye 25 kr.
REKLAMOK:
Hírhangban soroként 1 frt.

A „Magyar Polgár” egyes számlának ára 7 kr.
Névtelenül beküldött közlemények nem közölhetők, ismeretlen
kérő jött bérmentelen levélnek nem fogadtatnak el.
Használatban közlőnek nem adnak vissza.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
A Lyeum-nyomdában
(hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.)
KIADÓ-HIVATAL:
A Lyeum-nyomda központi irodájában, főter gr. Teleki Domotus-ház
(hová az előfizetési pénsek, hirdetések, nyilvartori csekhek intézendők.)

Andrássy lemondása.

Ma is ez a kérdés foglalkoztatja leginkább a napilapokat. Az ellenzéki lapokban most is csak úgy rajzanak a kacsák a lemondás körülményeire s arra nézve, hogy ki lesz az új külügyminiszter.

De e kacsák már elveszthették az effectust azok előtt is, kik pár nap előtt még megbíztak bennük.

Hitelt érdemlő, alapos hírek jutottak nyilvánosságra úgy a lemondásról, mint a külügyminiszteri állás leendő betöltéséről. Tény az, hogy Andrássy csakugyan kizárólag egészségi tekintetből lép vissza s azért, mert nyugalmra vágyik. Tény az is, hogy utódjának kinevezésénél az a politikai irány lesz mérvadó, mely a berlini szerződésben nyer kifejezést.

Tehát az új külügyminiszter Andrássy művét fogja folytatni, az ő irányelvei s eszméi szerint vezetendő a dolgokat. Hogy ily körülmények közt bukásról szó se lehet, mondani sem kell.

Andrássy föl van hívva arra, hogy a bucsu-kihallgatásán a monarchiának javaslatba hozza azon személyiséget, a kit alkalmasnak tart örökségének átvételére. Bizonyosra vehető, hogy a külügyminiszteri tárczát oly személy fogja kapni, ki a keleti politika vezetésének utolsó phasisaiban tettleg részt vett. Az Andrássy utódjai gyanánt e pillanatban legtöbbször említett államférfiaknál, Hoffmán bárónál, Károlyi grófnál és Haymerle bárónál ezen feltétel megvan. De nem telnek meg ennek Szécheny, Sennyey és Hübner hasonlóképp felmerülő jelöltségei. Ezen 3 utóbbit mindenesetre kivált azért említik, mivel kifejezett konzervatív irányúak, az osztrák belpolitikában beállt új változásnak megfelel. Még egy másik mozzanat is tekintetbe vétetik; s ez a parlamentáris képviselői testületekre való tekintet, mely oly fértit kíván a külügyi politika élére, a ki képes politikáját a delegációk előtt személyesen képviselni s ezen képessége mellett

kedvvel is bír kitenni magát a parlamenti harcoknak, a melyeket egy külügyminiszter sem kerülhet ki. A nehézségek, a melyekkel a külügyminiszteri magas állás új betöltése találkozhat, főképp ezen parlamentáris viszonyon alapulnak, a melyek felől a jövő külügyminiszternek teljesen tisztában kell lenni s a melyekkel több személyiség, kik Andrássy helyére voltak meghívandók, oly annyira tisztába jöttek, hogy a felelősséggel járó tárcza átvételét visszautasították.

A. N. W. Tagblatt e híreirez fölemlítünk néhány tekintélyes angol nyilatkozatot Andrássy visszalépéséről. A Morning Post egyebek közt így ír: Ép oly államférfinak szolgálnak, mint Andrássy gróf, semmi esetre sem lehet nélkülözni, s a nemzetközi érdekek miatt, melyek annyi ideig képezték a híres magyar külös gondjának tárgyát, nagyon kényes dolog lesz olyat találni utódjának, a ki szintén képes lesz Európá bizalmát megnyerni, melyet a kritikus és lakadatlan munkában eltelt sok év alatt Ausztria-Magyarország bőven kiérdemelt magának külügyeinek bölcs vezetése által. Akár régebbi, akár újabb keletű Andrássy gróf vonakodása hivatalának tovább vezetésétől, semmiesetre sincs ok aggodalomra, hogy Ausztria-Magyarország külügyi politikájában lényeges változás fog történni. Minden államférfinak, ha Andrássy örökségét csak ideiglenesen fogja átvenni, az a vezetésre, hogy a Németországhoz való barátságos viszonyt s a keleti kérdésben az Angliával való hagyományos szövetséget ápolja. — A Daily Telegraph pedig azon tényt constatálja, hogy Andrássy gróf nyolcz éve kereszttel, egy történelmi fontosságú korszakban, külügyminiszteri állásait honfiai tulnyomó többségének megalégedésére töltötte be. Állása különösen nehéz volt, ha azon körülményt vesszük tekintetbe, hogy magyar.

Andrássy gróf egyformán kijátszotta mind ellenségeinek reményeit, mind barátainak aggodalmait. A szerb és román külügyminiszteriumok titkos levéltárai bizonyították azon lakadatlan kitartásról,

melylyel Andrássy az orosz befolyás ellen küzdött, az orosz javaslatokat elutasította s az orosz cselszövényeket megheiusította.

Fölösleges lenne mindazon actiókat ismét felsorolni, melyek által Andrássy gróf az osztrák magyar érdekeket megőrizte, s Németországgal és Angliával a barátságos viszonyt fentartotta. Távozásának előestéjén elég annyit mondanunk, hogy mindent megtett, miszerint a magánéletbe való visszalépését ép oly őszintén sajnálják Berlinben, mint Londonban. Ugyancsak a „Daily Telegraph” föltette elismerő vezércikket hoz Andrássy grófról, melyben hangsúlyozza, hogy Kaunitz gróf óta államférfi nem örvendett oly nagy befolyásnak Ausztriában. Visszalépését sok európai államférfi sajnálta. Különösen Bismarck herczeg s Beaconsfield fognak a miniszter visszalépése fölött sajnálkozni, kiknek nagy képességei s nagy hazaszeretete mindazoknak csodálatát és tiszteletét kivívták, kik vele érintkezésben voltak.

Török dolgok.

Konstantinápolyból írják a Politische Correspondenznek aug. 12-éről:

Szavfett pasa eddig idejének legnagyobb részét a nagykövetség látogatására fordította, hogy a hellén kérdésben követendő politikáját ellessen. Fournier kivételével azonban mind amint mondták csak neki, hogy hajlítsa a bizottság elnökétől kinevezését, később pedig belebocsátásuk az eszmecserebe is, hogy megkönnyítsék a kérdés elintézését.

A hatalmaknak a görög kérdésben követett magatartásuk ezekben foglalható össze:

Anglia nem tanácsolta ugyan a portának, hogy mondjon le Janináról, de olyan megoldást kíván, hogy terjedelmes engedményekkel elégtessék ki Görögországot s biztosítsák a kelet békéje.

Hatzfeld, a német nagykövet békés politikát ajánl, a melyet Bismarck herczeg is határozottan követel, és körülbelül úgy beszél mint Layard; de úgy látszik, hogy mégis több jó akaratot akar nyilvánítani a görögök iránt, és így egy kissé közeledik Fournierhez.

A Franciaia követ ide érkezése óta Waddington utasításai szerint módosította politikáját. Még most is élénk kifejezést ad kívánságának, hogy a görögök legyen Janina; ezt azonban nem teszi a kormány által előterjesztett egység lényeges föltételévé. A Tesszáliai Görögországnak adandó engedményeket illetőleg azonban nagy igényeket táplál. Mindenesetre ő a görögök ügyének legbiztosabb és legkitartóbb támogatója.

Corti olasz nagykövet sohasem volt ellensége a görögök követeléseinek, és most Cairoi programja értelmében jár el, a ki nagyobb barátja a hellénnek, mint elődje volt. Cairoi lemondott mindenféle kalandról, a mely olasz nagyravágyás célpontjává tehetné Albániát, fölizgathatná és tévedésbe ejthetné a kedelveket. Olaszország aligha fogja akadályozni a görög kérdés békés megoldását.

Oroszország nem nagyon hajlandó a görögök kívánságai iránt, de elismeri, hogy a többi hatalmak ellenére nem érvényesítheti akarátját, és így szívesen pártolná e kényes kérdésben a portát, de végtére nem fog a hatalmak utjába állani, mert neki is vannak okai, hogy ez ügy elintézését óhajtja.

Ausztria-Magyarországot illetőleg határozottan el lehet mondani, hogy az ottomán birodalom békéjét biztosító megoldását magáévá fogja tenni, az osztrák-magyar kormány meg fogja könnyíteni a két fél érdekeivel számoló és békés megoldást.

A portán és a palotában is belátják, hogy Törökországra nézve fontossággal bír Ausztria-Magyarország barátsága. A kegyes fogadtatás, melyben mult szerdán részesítették Zichy grófot, a szultán, szintén bizonyítja, hogy semmiféle izgatóság nem létezik már, a mely a novibazári conventio tárgyatása idejében és azután mutatkozott. — A törökök belátják, hogy a török birodalmat érdeklőzősség köti Ausztria-Magyarországhoz. Látnak, hogy a bécsi cabinet őszintén kívánja, hogy a statusquo fentartását, és a szultán meggyőződését hatalmas szomszédja önzetlenségéről, tudja, hogy adandó alkalommal szolgáltatás és hű haratot talál benne, természetesen azon föltétel, mellett, hogy Ausztria Magyarországgal szemben nyílt, őszinte és loyális politikát fog követni a porta.

A limi vonal megszállása végett Szerajevóban folyó alkudozások még függőben vannak. Huszni pasa teljhatalmat kívánt a portától, hogy ne legyen kénytelen minden egyes esetről külön jelentést tenni; most remélhet

tő, hogy a hadügyminiszterium alaposnak fogja találni ezt a kívánságot. Ez képezi a gyors és kielégítő megoldás elkerülhetlen föltételét.

Albánia és Djakova környéke most egészen nyugodt és teljesen alaptalan az az állítás, hogy az albánok izgatottak és ellentállani készülnek az osztrák-magyar csapatoknak. Az albán liga még most is él ugyan, de Janinára irányozza tekintetét, nem pedig Novibazár felé. Az ideiróztett albániai görögök tiltakozást terjesztettek a szultán elé Janina átengedése ellen. Ez volt utazásuk főczélja.

A diplomatiai körök meglepetéssel hallották, hogy Kheireddin pasa gyakran megjelenik a miniszteri tanácsban, és véleményét kérnek tőle, mintha még most is a cabinet élén állana. Aarii pasa, a keringő hírek dacára, még sokáig maradhat miniszterelnök, minthogy passiv magatartása és engedékenysége a szultán kedveltségét tette őt. A szultán gondolt ugyan arra, hogy Szavfet javára helyreállítsa a nagyvezírséget, de közvetlen környezete azt sugalta neki, hogy Szavfet könnyen megközelítheti a nyugoti befolyás és kísértetbe jöhetne, hogy Kheireddin példáját kövesse.

Nagyon el van terjedve az a hír, hogy Mahmud Nedimet, a nagyvezírségre való lépésűl, tengerészeti miniszterre nevezik ki. Ezt a tárcát egykor már birta is, természetesen minden szakismeret nélkül.

Beszélték, hogy Karatheodori római nagykövet lesz; ezt azonban ő maga is megczáfolja. Karatheodori még jó ideig elvesztett marad, azért, hogy ő szerkesztette Kheireddin legutóbbi programját.

Kheireddin pasa és Mahmud Nedim tanácsára visszautasították Izmail exakirály ismételt kérését, hogy a fővárosban tartózkodhassék. Minthogy Tervfik pasa sem fogadhatja atyját vendégül, Rhodus-szigetét jelölték ki Izmail pasa tartózkodási helyéül.

Szerbia követeléseit azon károk fejében, a melyeket az albánok okoztak, azzal a megjegyzéssel utasította vissza a porta, hogy e bűtések eléggé indokolva vannak az albánok elkeseredésével, hogy hazájuk egy részét a szerbek foglalták el. A Vakit közli e választ és gunyosan jegyzi meg, hogy a porta is követelhetne kárpótást Görögországtól azon jelentékeny pusztításokért, a melyeket a török határon naponként berontó görög bandák okoztak.

TÁRCZA.

DAVID FERENCZ EMLÉKÉRE. *)

— Sáni Lászlótól. —

Az ember eszének és szívének legfőbb törvénye: a fejlődés.

Már az első ember ennek a törvénynek következtében állott elő, és az összes embervilág ennek a törvénynek uralma alatt volt, van és lesz mindig.

Az ember-szív minden dobbanása egy-egy vágy a fejlődés érdekében.

Es az ember vágyának, soha és semmiben nincs határa: mert nem az igaz, szép és jó egy részére vágyik, hanem eszének és szívének törvényénél fogva, értelmét csak a legfőbb igaz, szívet csak a legtisztább szeretetet, akaratát csak a legteljesebb igazságosság elégtethetné ki.

Igen, de ezt soha el nem érheti, mert e vágy az emberben az emberrel mindig nő. Az emberiség fejlődése megszűnnék, ha ez nem így lenne.

Eletünknek fatuma, hogy vágyunk a véghetetlen után, mert a véghetetlen bennünk él, de fatuma életünknek az is, hogy a véghetlent soha el nem nyerhetjük, mert a végesben élünk. Az ember, ha örökké élne és örökké fejlődne is, fejlődését a szinte örökön örökké fejlődő eszményi színvonalára emelni még sem tudná.

Ha az ember a legfőbb igaz és a legteljesebb szeretet birtokába juthatna, akkor nem volna religioira szüksége, de akkor sem lehetne religioja, ha ezek bírására nem törekednék.

A véges és véghetetlen az emberben együttesen vannak.

A végesnek a véghetetlen felé való vágyódásából és törekvéséből következik az egyén és a nem tökéletesedhetése, mert ember és emberiség, csak az ideál ösztönzése által nőhet: olyan az ideál az emberiségre, mint a nap fénye és melege a növényekre.

Es a bennünk élő vágy a tökéletesebb felé, a szívünkben manifestált Isten, az időben levő Örökkévaló.

Az eszmény fejlődésének története az emberiségben a religiók története is.

Mindig teljesebb boldogság és igazság után vágyik az ember: e vágnak szülöttje minden religio.

A ki a religiosus érzelmeket akarja az emberben megsemmisíteni, előbb az ember conscientiáját és szívét kellene megsemmisítenie.

Az ember azzal, a mije van elégedetlen, és e miatt szenvedő teremtet: szenvedése és elégedetlensége közben szövi a boldogság eszméjét. Az ember erkölcsi lény, a megsértett igazság érzelméből vonja le az abszolút-igazság eszméjét. Az ember eszes teremtetés, a tökéletlenségek szemléléséből következteti a legfőbb értelem eszményét. A gyarló való középből hivatkozik az eszményre — Istenre, a kitől remél: tehát addig le nem mondhat az eszményről, az Istenről, míg le nem mond a reményről. A religio csak az ember-szívvél vesztet el.

Mig szívünk van, az isteni szomjat nem olthatjuk el magunkban, sőt minél nagyobb ez a szomj bennünk, annál nagyobbak leszünk.

Mig szívünk van, az isteni szomjat nem olthatjuk el magunkban, sőt minél nagyobb ez a szomj bennünk, annál nagyobbak leszünk.

Az embernek és emberiségnek azért nem lehet soha végmegállapodása és nyugalma, mert törvénye a tökéletesedhetetés, de nem a tökéletesség; fejlődésünknek azért nem lehet más határa mint, az eszmény — népies szóval az Isten. De ha odáig soha el nem juthatunk, ha a tűzhelyhez nem közelíthetünk is, a tűzhelyről jövő fényt soha nem nélkülözhetjük.

A tökéletesedés vágya nem ronthatja le a vallásos érzelmeket, mert egy a forrásuk. Azok ellen, kik a vallásos érzelmek kihalását hirdetik, az emberiség összes történelme tanuskodik. A vallásos érzelmek a civilisatioval fejlődik, és nem kimerül, mert minden megismert igazságból új problema születik, és a mely arányban nagyobb-nagyobb lesz az emberiség satisfactioja, abban az arányban nő vágya mindig teljesebb-teljesebb satisfactio után. Az ember az eszmény vonzása alól soha nem szabadulhat, és vágya közt, mely véghetetlen és a valóság között az eltelítet csak az Isten által tudja kiegyenlíteni. Nem tudja elérni az abszolút semmiben, azért az abszoluthan való hitet segítségül veszi.

A hit mindig hitelezés, mit szív és ész nyitnak Istennek.

A kinek esze és szíve egyetértésben van, annak religioja filozofia, és filozófiája vallásos: a szív az észszel együtt termékeny. Ezért mondotta Schiller: „Fühle den Gott den du denkst.”

De az ember csak a religiokat alkotja, a religio szükségét nem. Ezért a religio, a mint az idő folytán nőtt és tisztult isteneszmét nem tudják táplálni, változnak és alakulnak. A religiók absurditásait az ember conscientiája folytonosan javíthatja, mert az ember szív véghetetlen aspiratioját soha egy credo sem zárhatja magába.

Es éppen ezért e vallásos érzelmek mindig teremtet.

Es a mit ez érzelmek teremtet, az mindig a legmagasabb nyilvánulása az emberi természetnek, és minden költői fajok közt leginkább czélt ér abban, hogy a lefelé hajlani kész lelkeknek biztos támaszul szolgál az ideál felé való emelkedésben.

De az embernek kiindulás pontján minden teren, egy a religio-alkotásban is, ereje és képessége csekély volt.

A naturalismus ábeczéje a religionak. Az ember a természeti vagy külső erők imádásán kezdte, ma már az erkölcsi erők kultusság jutott. Kezdetben a saját keze által faragott kő és fa előtt hajlott meg, ma már

az ész és szív ideálja előtt szellemben hajlik meg.

A naturalismuson, az indpantheismuson, a görög-római politheismuson és a zsidó monothéismuson keresztül roppant nagy utat, mit az emberiség a kereszténységig megtett. Megtette, mert az ideál sollicitalta.

A kereszténység oly religio, melyben a Plato nagyobb értelme, és a Jézus nagyobb szív egymást kiegészítették.

De ez a kiegészítés csak századokon keresztül és conciliumok által történhetett meg.

Jézus, mint a keresztény religio alapítója, soha sem disputált az Istenről: csak érezte.

Es mégis minden religio-alapítók közt, Jézus legnagyobb lépésekkel vezette az emberiséget az Isten felé.

A humanitás eszméje, az emberi nem közössége fájdalomban és vágyban, már Homernál és a görög nagy tragodia íróknál szépen és fenségesen nyilvánítva van. De a politheismus, melynek határai közt Homer és a nagy tragodiaírók mozogtak, szebb volt, mint vigasztaló. Jupiter felett a fatum uralkodott. A Jézus Istene részvételt van minden fájdalom iránt, vigasztal mindig, megbocsát sokszor és egének felicitását igéri azoknak, kik szenvednek: „Boldogok a kik sirnak, mert megvigasztaltatnak.”

Ha a részvét és szeretet vonzás a szenvedés felé, akkor a Jézusnak ingens szíve volt. E fenséges nagy szív által született meg az emberi nem conscientiája. Jézus mondotta legegyszerűbben: „Mi Atyánk!” Ő kötötte szeretet által az embert a véghetetlenhez. Az Isten atyásága, az emberek testvérsége: ez az evangelium.

Jézus az Isten eszméjébe a justitia mellé, ezeket a nagy emberi érzelmeket is betette: szeretet, szálamom, igralom és bocsánat.

Mig a legnagyobb birodalom, mit valaha embererő és értelem összealkotott, Tiberiust szolgálta, és a Capreban elkövetett bü

nöket szemlélte, az alatt Jézus Jeruzsalem-ben megfeszítették, mert az emberiség fájdalmát, szenvedéseit és süllyedését nagyon érezte, és segíteni akart. De a vértanúság mindig a vértanú ügyét nagyobbitja. A Jézus ártatlan vérről megszentelt tanait a szenvedő és süllyedő emberiség szívébe fogadta. Épen jókor! Az eberi természet annak a mélységnek, hová a bűn levonhatja, már fenekére süllyedt volt le, az ő világ felbomlás szélén állott: a kereszt áldozatja felfedezte az emberiség előtt az élet titkát és az újá-születés eszközeit.

Az ember fataliter olyan isten utánaspirál, ki emberi legyen.

A szerető szív szépiteni, nagytani szokta szeretete tárgyát, ezt tették a tanítványok is, eszményisítették mesterüket, s az emberiség conscientiája megtette a többi: Jézus istenné eleváltott.

A régi morális világ constitutioja szerint minden egyénre a többség auctoritása nehezedett: illénynek alakult századokon át készült credojával a kereszténység is.

Az emberiség csak pihenhet, de nem állapodhatik meg.

A keresztény egyház fejei a 16-ik században azt hitték, hogy megállapodhatnak.

A Szent-Péter templomával az egyháznak győzelmi emléket emeltek, egy nagy jubileumra készültek, a legnagyobb művészek éjjel-nappal dolgoztak; Rafael a legnagyobb nyugalommal diszította a Vatikán termét és Michael-Angelo a látható egyházat a Szent Péter nevével címzett olyan templommal koronázta meg, mely mindenkor méltó hely arra, hogy benne az Isten imádják.

Ki merte volna mondani: hagyjatok fel a diszítéssel, az ünnepre készüléssel, mert az egyház meg fog szaggattni, egy szegény szerzetes jó, ki népeket terel ki az egyházból. Öltözöttek gyászba.

A egyszerű barát egy könyvet tartott kezében, és a traditio az auctoritást két legfőlembesebb, leghatalmasabb representánsnak, a császárt és pápának azt mondotta: „ha ezer szent Agoston, ezer concilium van

Hirdetés.

Nagyvárad városa részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy a város tulajdonát képező „Fekete-sas” című, s a város legelőnyösebb, legdiszesebb pontján álló, legelső rendű nagy emeletes vendéglő, kávéházi és vendéglői üzlettel, sörszobákkal, bálók tartására legalkalmasabb nagy teremmel, kellő számú vendégszobákkal, folyó évi október hó 1-től kezdődőleg hat egymásután következő évre zárt ajánlatok beadása melletti nyilvános árverésen, a kikiáltási ár 10%-ának előre letétele mellett, bérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 8131 frt 75 kr.

Az árverelés folyó évi szeptember hó 10-én délelőtt 9 órakor Nagyvárad város tanácstermében fog megtartatni.

A zárt ajánlatok a szükséges 10%-től bántépénzzel ellátva, az árverés napjáig Sal Ferencz polgármesterhez nyújtandók be.

Az árverési részletes feltételek pedig Nagyvárad város számvevői hivatalánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Nagyvárad város tanácsának 1879. évi augusztus hó 16-án tartott üléséből.

Nagyvárad város tanácsa

Arlejtési hirdetmény.

Az élelmezési szükségletek biztosítása végett, az 1879. év november 1-től az 1880. október 31-ig terjedő időre, folyó év szeptemberben kelt alhaszonbérjő feltételek fölött kibocsátott hirdetmény alapján, bizottmányi alkudozás fog megtartatni, a következők cikkek u. m.: kenyér, zab, szén, alom- és ágy-szalma, kemény tűzifa és petroleum fölött és pedig:

Deés részére 1879. augusztus 31-én d. e. 9 órakor az ottani teleposztály irodájában.

Homröd részére 1879. szeptember 4-én d. e. 9 órakor a közhalmi város tanácsnokságnál.

S.-Szt.-György részére 1879. szeptember 5-én d. e. 9 órakor számvevő irodájában a m. kir. s.-szt.-györgyi mentelepparancsnokságnak.

A m. kir. állam mentelep parancsnokságától.

Sepsi-Szt.-Györgyön, 1879. augusztus 15-én.

520—1879.

(2—3)

tanf. szám.

Pályázat.

A nagyméltósági m. kir. vallás és közoktatási miniszter ur idei aug. 11-ről 21627. sz. a. kelt rendelete alapján, a tordai állami polgári iskolánál a természettudományi tantárgyak előadására évi 700 frt fizetés és 100 frt lakbér élvezete mellett rendszeresített tanítói állomásra pályázatot hirdetek. Az alkalmazandó tanító egyelőre a tornát is tartozik tanítani.

A kellően bélyegelt s a szükséges képesítési okmányokkal ellátott folyamodványok idei augusztus 25-ig bezárólag alólírtóhoz annál biztosabban beadandók, mert a később beérkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Tordán, 1879. aug. 15-én.

Moldován Gergely,
kir. tanácsos és tanfelügyelő.

Fűszerkereskedő ügynöki irodámba

felvétetik

két gyakornok.

Pályázóktól megkívántatik a szép német folyóírás. A kik a magyarban is ilyen jártassággal bírnak, előnyben részesülnek.

HOLDAMPF GERÖ,

(3—3)

Kolozsvártt.

Üzlethelyiség változtatás.

Alólírt tudatom a t. nagyrédmű közönséggel miszerint

szücs-mű üzletemet

belmagyar-utczából a tanácsházszori fötérre a 7. sz. házhoz tettem át s azt mindennemű férfi és női öltönyökkel a mostani divatnak megfelelőleg dúsan elláttam s általában úgy városiak, mint vidékiek számára szakmámba vágó mindennemű szücs munkák pontos idő alatti elkészítésére a legjutányosabb árért vállalkozom.

A t. nagyrédmű közönségnek eddig is tapasztalt irántami bizalmát továbbra is kiérdemelni fötörékvésem leendő.

Kolozsvártt 16. aug. 1879.

Tisztelettel

Bányai Sámuel,
szücs mester.

(2—4)

SÜSS FERDINÁND

m. kir. egyetemi mechanikus

Kolozsvártt, Mátyáskirály-utca 4. szám.

Ajánlja jól berendezett raktárát, mely a következőkből áll u. m.: mindennemű szemüvegből, aczél-, kautschuk-, békateknő-, aluminium-, ezüst- és aranyba foglalva; zwikerekből, ugymint patentzwiker és szemüvegekből. — Színházi látszóvelek, táv- és görcsövek — Mindennemű hőmérők, higany- és fémlégsúlymérők (barmetrumok), ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint vannak összeállítva és a kolozsvári állás szerint szabályozva. Végre mindennemű orvosi készülékek és eszközök, valamint a különféle betegségeknek megkívántató ápolási eszközök és tárgyak u. m. Lister féle kötési cikkek is kaphatók.

Vidéki megrendelések rögtön és a legpontosabban intéztetnek el.

(32—50)

Árverési hirdetmény.

Szamosujvár sz. királyi város közönsége a tulajdonához tartozó következő javadalmakat u. m.:

1. A városi szesz- és pálinka-árulási jogot	8101 frt.
2. „ „ sörárulási jogot	1218 „
3. „ „ „piaczi” vendéglőt	2700 „
4. „ „ „hegy alatti” fogadót	870 „
5. „ „ „hurdukátá”	550 „
6. „ „ „fácsébinye”	851 „
7. „ „ „hosszu”	735 „
8. „ „ „cserepes”	400 „
9. „ „ „karli”	530 „
10. „ „ helypénz s behozatali vámot	6500 „
11. „ „ kövezetvámot	1133 „
12. „ „ alsó hid vámot	800 „

felkiáltási ár mellett 1880-ik évi január 1-től, 1882-ik december 31-ig számított 3 azaz három évi időtartamra, folyó évi szeptember hó 16-ik és következő napjain a város tanácsházánál tartandó nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fogja adni.

Mindazok, kik az árveréshez hozzá szólni kívánnak, a felkiáltási árnak 10%-kát kötelesek készpénzben, vagy bántépénzzel szerinti állampapirokban az árverőbizottság kezére előlegesen letenni s az, kire a haszonbérlet leveretett, bántépénzt a levert haszonbéri összeg 10%-kára lesz köteles azonnal kiegészíteni.

A mások nevében árverezni kívánók hitelesített írásbeli felhatalmazást tartoznak beadni.

Azok, kik az árverés idején a városi pénztárnak hátralékosok, ugy szintén azok is, kik a várossal bármilyen viszonyból eredett perpen állanak, nem árverezhetnek.

Az árverési tény az árverezőre nézve azonnal, a városi közönségre nézve azonban csak a képviselőtestület jóváhagyása után kötelező.

A szóbeli árverés befejeztéig 50 kros bélyegjeggyel, s kellő — a megígért haszonbéri összeg 10%-kát tevő — bántépénzzel ellátott zárt ajánlatok (offertek) is elfogadhatók. Az ily zárt ajánlatokban a megígért haszonbéri összeg számmal és betűvel is, valamint az ajánlattevőnek neve, lakhelye s az iránti nyilatkozata, hogy a haszonbéri szerződés pontjait teljesen ismeri s azoknak magát alá veti — olvashatólag s tisztán kitéendő. A fennebbi feltételeknek meg nem felelő zárt ajánlat semmisnek vétetik.

Egyenlő összegű szóbeli ígért s írásbeli ajánlat között az előbbi bir elsőbbséggel; — két egyenlő írásbeli ajánlat között a sors dönt.

A haszonbéri összeg készpénz, börtel értékkel bíró állampapírok, s bárhol találtató — a városi közönség által elfogadható — ingatlan javak által biztosítható s a biztosíték a szerződés jóváhagyása iránti értesítéstől számított 14 nap alatt kijelölendő.

Ha valamely árverező, — ki bántépénzt tett le — a leveretés alkalmával a szerződést aláírni vonakodnék, — vagy pedig, ha aláírta ugyan a szerződést, de a kötelezett biztosítékot 14 nap alatt ki nem jelölné, — vagy végre az elfogadott biztosítékra, az elfogadás iránti értesítéstől számított 30 nap alatt a városi közönség zálogjogát telekkönyvileg be nem kezeletetné bántépénzt elvesztés kárára, valamint költségére új árverés fog tartatni.

A két példányban kiállítandó haszonbéri szerződésre kíváncsiak illeték — s bélyegkiadást haszonbériő tartozandó hordozni, ugy szintén a haszonbéri viszonyból eredett bármilyen illeték s bélyegkiadást is.

A haszonbéri szerződések pontjai s a díjszabályzatok (tariffák) a hivatalos órák alatt a tanács irodájában megtekinthetők.

Szamosujvár sz. kir. város tanácsa 1879. július hó 28-án.

A polgármester távollétében
Gopcsa Joachim,
tanácsnok.

Osztian Kristóf,
főjegyző.

Eladó
új hordók
találtnak — 30 vedrestől
100 vedresig — Nagy-
Enyeden **MAKO** kádár mes-
ternél.
(2—2)

Mintán a valódi maláta kivonat — melynek használatát Oppolzer, Heller, Boek és Niemeier tanár urak ajánlják — sokkal több befolyással bír a nyakbántásra, mint a közönséges czukor: az ebből készített

WILHELMSDORFI
MALÁTA KIVONAT
BONBONOK.
sokkal inkább nedvesítők, csillapítók és olvasztók, mint bármely mell-czukorkák, melyek semmi egyebet czukornál vagy egészen közönyös anyagnál nem tartalmaznak.

Közlönsen kéretik tehát mindenki, hogy a valódi Wilhelmsdorfi Maláta kivonat bonbonokat ne cserélje el más közönséges Maláta bonbonnal, melyek neveiket se érdemlik meg, mintán semminemű malátát nem tartalmaznak. A Wilhelmsdorfi maláta kivonat bonbonok kétféle minőségben készítettnek: veres botkban ára 10 kr., 12 db. 1 frt. és dobozokban, melyek több malátát tartalmaznak ára 21 kr. 40. és 66 kr.

Kapható Kolozsvárt a leg-főbb fűszerkereskedésben, különösen Dietrich Sámuel, Hutflesz Károly, Csiky Imre, Bakros Ádám, Gergely Ferencz, Somlyay László, Vogel Károly, Veisz József, Hutter János, Betzkay Arthur, és Florián Testvér urak kereskedéseiben.

Főügynök az erdélyi részekre:
Holdampf Gerő Kolozsvártt.

MATUTSEK JÓZSEF

Különböző
KIÁLLITÁ-
SOKON
ÖT
ÉRDEM
ÉRMET
NYERT

CZÍPÓ ÜZLETÉT

a bel-szénutczából áttette
a fötéri öv. Makoldy-
né-féle házhoz (Somlyay
L. kereskedése mellé.)

Ajánlja a n. é. női és férfi közönségnek du-
san ellátott kész női és férfi
lábbeli raktárát jutányos
árak mellett.

Becsés megrendelések a legrövidebb idő alatt
a legpontosabban teljesítetnek helyben ugy,
mint vidékre is. (26—*)

HUTFLESZ KÁROLY
Kolozsvártt,

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt,
sorsjegyet, arany és ezüst pénzemet, s leszámítol (excomp-
tirt) mindenféle nyerményeket és szelvényeket 3 hóval a lejárat
idő előtt s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken tölté-
nendő bár mily összegű fizetéseket.

AJÁNLIJA DÚSAN ELLÁTOTT
FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,
ugy saját gőz- (henger)- malmi
LISZTEIT,
ugy szintén kitűnő minőségű (315—*)
FAGYGYUGYERTYA és SZAPPANGYARTMANYAIT.

A kolozsvári cs. k. REMONTA sorozó bizottság

közhirrre teszi, hogy a nmltsu cs. k. bi-
rod. Hadügyminiszterium, f. év augusztus
4-én kelt rendelete értelmében, mostantól
kezdve (1—*)

lovassági remontákat minden időben vásárol.

Azon t. tulajdonos és lótenyésztő urak te-
hát, kiknek alkalmas eladó remontáik van-
nak, sziveskedjenek alólírt bizottsághoz fordulni.

A cs. kir. remonta sorozó bizottság Kolozsvártt.

A nagyhid utca 7. szám
alatt az
ARANY-SASHOZ
czimzett
vendéglő

KOLOZSVÁRTT, egy vagy több
évekre is, 1879. Szent-Mihály
naptól kezdve kiadó. — Érte-
kezhetni **CSIKY IMRE**
kereskedésében. (2—3)

Kerestetik

egy rőfös kereskedésbe egy jó
bizonyítványokkal ellátott fiatal

kereskedő segéd.

Ajánlatokat elfogad Kabdebó
István Székely-Keresztúron.
(2—3)